

Majestat de Sant Salvador de Bellver

Sant Boi de Lluçanès

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Museu Episcopal de Vic. Plaça Bisbe Oliba, 3. Vic

Coordenades:

Latitud: 42.05875
Longitud: 2.1517
UTM Est (X): 429810
UTM Nord (Y): 4656647

Classificació

Número de fitxa 08201-88
Àmbit: Patrimoni moble
Tipologia Objecte
Estil / època: Medieval Romànic
Segle XII
Estat de conservació Bo
Protecció Física
Accés Restringit
Ús actual: Científic
Titularitat Privada accessible
Titular: Museu Episcopal de Vic. Plaça Bisbe Oliba, 3, 08500. Vic

Fitxes associades:

[Sant Salvador de Bellver \(o d'Orís\)](#)

Autoria de la fitxa Jordi Compte i Marta Homs
Data de registre de la fitxa: dj., 02/10/2008 - 02:00

Descripció

La majestat de Sant Salvador de Bellver també anomenada Majestat de Sant Boi de Lluçanès, es troba conservada al Museu Episcopal de Vic. Està realitzada amb fusta d'alba i conserva restes de policromia. Les seves dimensions són 109,5 x 109,5 x 19 centímetres. El Crist en Majestat, és a dir el Crist clavat amb quatre claus, va vestit amb túnica manicada de mànigues llargues i presenta els ulls oberts, evitant qualsevol al·lusió al sofriment. Vista frontalment, tant sols la lleugera inclinació del cap assenyalava alguna desviació respecte de l'estricta simetria d'aquesta imatge. Hom li ha allargat els braços, tractant de restituir-los a la seva posició original, en una operació que ha deixat cicatrius. La túnica únicament té plecs al cos (més aviat unes suaus ondulacions), i no als braços. Es presenta cenyida amb una cinta plana, els dos extrems del qual cauen gairebé paral·lelament fins a tocar-li la vora inferior. El nus està resolt amb un grafisme molt elegant. Tant els dits de les mans com els dels peus han estat completats pel restaurador que intervingué sobre aquesta imatge. Els peus foren esculpits separatament del bloc de fusta que constitueix el cos, de manera que estan fixats per l'interior de la part buida de la túnica. És potser al cap on es mostren amb més claredat les bones aptituds de l'autor d'aquesta peça. El perfil és sever i elegant. Les faccions estan resoltes amb tots els convencionalismes propis del cas. Sobresurten particularment les orelles. El cabell i la barba estan representats a base de petites incisions ben ordenades, seguint un esquema bastant freqüent en algunes d'aquestes imatges. La barba és acabada amb dos rínxols, alhora que per damunt de cadascuna de les espatlles cauen tres tirabuixons. La policromia original de la majestat de Sant Salvador de Bellver fou feta malbé en època moderna, quan hom procedí a repintar-la. La túnica fou decorada aleshores amb motius florejats que tampoc imitaven els antics. La restauració feta després de la Guerra Civil espanyola va permetre trobar alguns indicis d'aquella policromia original, bé que del tot insuficients. Pot deduir-se que la decoració de la túnica devia ser una simulació dels teixits de l'època, amb grans motius circulars dibuixats amb vermell sobre fons fosc, decoració semblant a la de la majestat Batlló. La policromia també fou emprada per a fer ressaltar les llagues de les mans i els peus. És remarcable el fet que aquesta escultura presenti al revers un reconditori destinat a contenir relíquies, de 16 centímetres de llargada, tot i que d'aquestes no en queda cap vestigi. La creu sobre la que es troba fixada actualment li ha estat associada després del seu ingrés al Museu Episcopal.

Observacions:

La referència de registre d'aquest element al Museu Episcopal de Vic és: MEV 9723. La primera imatge s'ha extret de la Guia de les col·leccions del Museu Episcopal de Vic. La segona imatge ha estat facilitada pel Museu Episcopal de Vic.

Història

La majestat de Sant Salvador de Bellver procedeix de l'església de Sant Salvador de Bellver o d'Orís. Quan a les acaballes del segle passat aquesta església quedà desafectada la majestat passà a l'església parroquial de Sant Boi de Lluçanès i d'aquí al Museu Episcopal de Vic, la qual fou registrada després de la Guerra Civil espanyola. La majestat presenta semblances amb la famosa majestat Batlló i també amb la majestat de Beget. Cook i Gudiol inclouen la majestat de Bellver en un grup on l'obra principal seria la majestat Batlló, i que estaria integrat, a més, per les majestats de les Planes d'Hostoles, Angostrina, la Trinitat de Bellpuig, la Llaguna, Eller i Viliella. Consideren evident, malgrat la dispersió geogràfica de les procedències d'aquestes majestats, la seva unitat tipològica i estilística. Consideren així mateix, la possibilitat que fossin produïdes per un taller establert en un important centre monàstic, probablement Ripoll o Cuixà. Eduard Junyent (1957) segueix un plantejament semblant, bé que incorpora al grup la majestat de Saderra, cremada l'any 1936. Manuel Trens (1966) classificà les majestats catalanes tipològicament segons les característiques de la túnica. Va establir quatre grups: el primer amb plecs minuciosament treballats sobre el cos de la túnica i també presents a les mànigues; segon, plecs al cos de la túnica, caient en vertical, de cintura en avall, i mànigues llises, sense plecs; tercer, plecs a la túnica de cintura en avall; i quart, sense

plecs. Així la majestat de Sant Salvador de Bellver és el primer exemplar corresponent al segon grup, i cronològicament és datada per Trens el principi del segle dotzè. Rafael Bastardes (1978) es basa en les conclusions dels estudis precedents, alhora que prefereix ordenar les majestats seguint els criteris estilístics. En aquest sentit recull la denominació "taller de Ripoll" proposada per Cook i Gudiol, considerant que és representat per dotze majestats. Estilísticament però es considera que les relacions de la majestat de Sant Salvador de Bellver s'han de limitar a un cicle més reduït de peces, entre les quals compten la majestat Batlló, la de les Planes d'Hostoles i la de la Trinitat de Bellpuig. Aquesta darrera podria ser considerada el punt de referència a partir de la qual foren concebudes les altres tres i, posteriorment, tota una sèrie d'exemplars d'inferior qualitat com les talles d'Éller, Viliella, la Llaguna i Angostrina (AADD:1984).

Bibliografia

AADD (1984). Catalunya Romànica. Osona. Volum II. Enciclopèdia Catalana, S.A. AADD (2003). Museu Episcopal de Vic. Guia de les col·leccions. Treballs Gràfics S.A. BASTARDES, Rafael (1978). Les talles romàniques del Sant Crist a Catalunya. Artestudi Edicions. 1978. COOK, Walter William i GUDIOL, José (1950). Pintura e imageria románicas. Ars Hispaniae, vol V. Ed. Plus Ultra. 1950. DURLIAT, Marcel (1956). Christs romans. Roussillon, Cerdagne. Ed. Tramontane. 1956. GUDIOL, José (1974). Arte a Catalunya, tom. I, Col. Tierras de España. Ed. Noguer. 1974. JUNYENT, Eduard (1957). La imatgeria (romànica) l'Art Català, vol I. Ed. Aymà. 1957. JUNYENT, Eduard (1961). Catologue Romane, vol. II col. Zodiaque, La Pierre-qui-vire. 1961. TILLMANN, Ekkehart (1976). Katalanische Majestatsfiguren (treball mecanografiat conservat a l'Institut Amatller d'Art Hispànic. Data del 1976. TRENS, Manuel (1966). Les majestats catalanes, Monumenta Cataloniae, vol.XIII. Ed. Alpha. 1966.

